

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.6.2018
COM(2018) 445 final

2018/0235 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei 2007/198/Euratom de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe

{SWD(2018) 325 final} - {SWD(2018) 326 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Prezenta propunere prevede ca dată de aplicare 1 ianuarie 2021 și este prezentată pentru o Uniune cu 27 de state membre, având în vedere notificarea comunicată de Regatul Unit Consiliului European la 29 martie 2017, cu privire la intenția sa de a se retrage din Uniunea Europeană și din Euratom în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Se preconizează că fuziunea va juca un rol important în viitorul peisaj energetic al Europei, ca sursă de energie ecologică practic inepuizabilă. Prezenta Propunere de decizie a Consiliului urmărește să asigure finanțarea pentru continuarea participării europene la proiectul ITER, care își propune să realizeze progrese științifice-cheie pentru dezvoltarea fuziunii. Acest lucru a căpătat o importanță deosebită în urma Acordului de la Paris din 2015 privind combaterea schimbărilor climatice și a angajamentului UE de a-și asuma rolul de lider în decarbonizarea economiei și în combaterea schimbărilor climatice în mod eficient din punctul de vedere al costurilor.

Participarea europeană la ITER se bazează pe Acordul ITER, semnat în noiembrie 2006 între șapte parteneri la nivel mondial - Euratom, Statele Unite, Federația Rusă, Japonia, China, Coreea de Sud și India. ITER reprezintă un proiect unic de pionierat („first-of-a-kind”), dezvoltat pe baza colaborării științifice internaționale care permite crearea de sinergii și mobilizarea unor resurse financiare care nu pe care un singur stat nu ar putea să le asume.

Ca parte care găzduiește proiectul, conform acordului ITER, Europa are un angajament juridic mai puternic în temeiul Acordului ITER și, în consecință, și-a asumat rolul de lider în acest proiect, acoperind 45 % din costurile de construcție¹ (cotele celorlalte state membre ale ITER se situează în jurul a 9 % fiecare) pentru a asigura finalizarea la timp a construcției. Prezenta Propunere de decizie a Consiliului modifică Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului din 27 martie 2007 de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe, cu scopul de a furniza baza pentru finanțarea activităților acestei întreprinderi comune (denumită în continuare „Fusion for Energy” - „Fuziune pentru energie”) pentru perioada 2021-2027, în temeiul Tratatului Euratom.

Decizia Consiliului din 2007 a Consiliului a fost deja modificată prin Decizia 2013/791/Euratom a Consiliului din 13 decembrie 2013 pentru a permite finanțarea activităților întreprinderii comune Fusion for Energy. Prezenta propunere, care urmează aceeași logică, se întemeiază pe articolul 47 din Tratatul Euratom și se referă la participarea Euratom la finanțarea întreprinderii comune pe durata cadrului financiar multianual 2021-2027.

Modificarea propusă în prezent permite asigurarea finanțării proiectului pentru următorul cadru financiar multianual, fără a împiedica, totodată, contribuțiile voluntare ale statelor participante la întreprinderea comună, altele decât Euratom, așa cum se prevede la articolul 12 alineatul (1) litera (c) din statutul întreprinderii comune respective.

În 2016, Consiliul ITER a aprobat calendarul actualizat, precum și estimările actualizate ale costurilor aferente pentru finalizarea construirii ITER. Noul calendar vizează realizarea primei plasmă în decembrie 2025, ca fiind cea mai apropiată dată realizabilă din punct de vedere tehnic pentru construirea ITER, în timp ce exploatarea la capacitatea maximă, utilizându-se

¹ Conform partajării costurilor pentru toate etapele proiectului ITER convenite în 2006 între părțile la acesta, repartizarea costurilor se va modifica în faza de exploatare, Europa urmând să furnizeze 34 %.

combustibil deuteriu-tritiu (așa-numita „fază deuteriu-tritiu”) este estimată să aibă loc în 2035. Acest calendar, împreună cu costurile asociate revizuite², constituie baza pentru noul scenariu de referință al proiectului ITER, însă nu include situațiile neprevăzute și, prin urmare, presupune că toate riscurile majore pot fi atenuate.

În Comunicarea către Parlamentul European și Consiliul UE, intitulată „Contribuția UE la proiectul ITER reformat”³, din 14 iunie 2017 și în documentul de lucru însoțitor al serviciilor sale, Comisia a prezentat estimările de costuri pentru faza de construcție (numai pentru Europa). Pentru perioada 2021-2027, suma de la bugetul UE⁴, inclusiv cheltuielile administrative ale Comisiei legate de sarcinile aferente întreprinderii comune Fusion for Energy și de alte activități relevante, a fost estimată⁵ la 6,1 miliarde EUR (valoare actuală)⁶.

La 12 aprilie 2018, Consiliul UE a formulat concluzii pe baza comunicării Comisiei și a reafirmat angajamentul continuu al Euratom pentru finalizarea cu succes a proiectului ITER. Consiliul a declarat că va face eforturi pentru a pune la dispoziție resursele necesare pentru activitățile din cadrul Fusion for Energy în limitele cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027. Pe această bază, Consiliul a mandatat Comisia să aprobe, în numele Euratom, la reuniunea ministerială a Consiliului ITER, noul scenariu de referință pentru ITER (domeniul de aplicare, calendarul și costurile).

Transferul de fonduri va fi aliniat la perioada acoperită de cadrul financiar multianual și se va derula pe parcursul a șapte ani. Conform acordului ITER, proiectul ITER va avea o durată inițială de 35 de ani (respectiv până în 2042); în consecință, vor fi necesare decizii ulterioare ale Consiliului pentru a se continua finanțarea contribuției Euratom la acest proiect.

Construirea și exploatarea cu succes a ITER se situează pe drumul critic al foii de parcurs europene a fuziunii, care reprezintă un demers cuprinzător, orientat către atingerea obiectivelor legate de producerea de energie electrică pe bază de fuziune, și au fost aprobate de toate părțile interesate din Europa legate de cercetarea în domeniul fuziunii⁷. Prezenta decizie va facilita, în mod corespunzător, sinergiile și complementaritățile cu activitățile de cercetare în domeniul fuziunii finanțate în temeiul Programului Euratom pentru cercetare și formare 2021-2025⁸. Totodată, decizia va permite finalizarea activităților desfășurate în cadrul Acordului privind abordarea extinsă, încheiat între Euratom și Japonia, completând astfel colaborarea internațională în cadrul acordului ITER.

Propunerea a fost elaborată în vederea asigurării unor interacțiuni strânse cu alte programe, îndeosebi cu propunerile privind PC9 al UE și PC9 Euratom. Rațiunea în acest sens este clară, deoarece ITER este un proiect inovator de pionierat în domeniul energiei, care necesită un sprijin susținut din partea cercetării și inovării, desfășurat în special prin programele de cercetare ale Euratom, dar și prin programele de cercetare ale UE. În acest scop au fost consolidate textele ambelor programe (PC9 Euratom și PC9 UE) în cadrul viitorului CFM, astfel încât să se garanteze faptul că interacțiunile cu ITER sunt clar formulate.

² Estimările revizuite ale costurilor au fost aprobate de Consiliul ITER *ad referendum*, sub rezerva deciziilor care vor fi adoptate de autoritățile bugetare ale părților la ITER.

³ COM(2017) 319 din 14.6.2017 și documentul de lucru însoțitor SWD(2017)232.

⁴ În plus față de finanțarea de la bugetul UE, Franța, care este țară-gazdă a proiectului, contribuie în prezent în mod direct la bugetul F4E cu aproximativ 20 % din contribuția Euratom. Mai mult, în fiecare an, membrii F4E plătesc o cotizație în cadrul întreprinderii comune.

⁵ SWD(2017)232, tabelul 4, p. 24.

⁶ Această estimare nu include situațiile neprevăzute cu impact asupra calendarului și a costurilor.

⁷ <https://www.euro-fusion.org/eurofusion/roadmap/>

⁸ A se vedea propunerea Comisiei COM(2018) 437.

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

Propunerea ține seama pe deplin de răspunsurile furnizate în cadrul consultării publice deschise privind cadrul financiar multianual, organizate sub coordonarea Secretariatului General al Comisiei Europene, care a fost lansată la 10 ianuarie și s-a încheiat la 8 martie 2018. Mai mult, propunerea ține seama pe deplin de consultările cu părțile interesate desfășurate în perioada activităților pregătitoare, care au inclus o evaluare *ex-ante*, precum și evenimente și anchete ale părților interesate. În timp ce consultările publice deschise nu au relevat aspecte speciale legate de continuarea finanțării ITER, consultările care au vizat părțile interesate au confirmat că investiția UE în construcția ITER aduce beneficii importante industriei europene și comunității de cercetare. Acest lucru a fost reiterat cu ocazia unui eveniment organizat de acest sector în decembrie 2017, care a demonstrat că fuziunea creează deja oportunități concrete pentru industrie și are efecte pozitive în ceea ce privește locurile de muncă, creșterea economică și inovarea, impactul fiind pozitiv și în afara domeniului fuziunii și a celui energetic. Studiile independente comandate pentru pregătirea evaluării *ex-ante* au furnizat cuantificări privind locurile de muncă create și valoarea adăugată netă generată de participarea europeană la proiectul ITER.

Nu în ultimul rând, luând în considerare concluziile Consiliului din aprilie 2018, prezenta propunere va asigura continuitatea proiectului, în special față de partenerii internaționali, și va asigura finanțarea ITER pentru întreaga durată a următorului cadru financiar multianual.

Au fost identificate un număr limitat de propuneri care, din cauza continuității lor din punctul de vedere al conținutului, structurii și/sau al dimensiunii bugetului, ar trebui să facă obiectul unei evaluări *ex-ante* sub forma unui document de lucru al serviciilor Comisiei în loc de o evaluare a impactului. S-a considerat că ITER, deopotrivă cu alte programe cum ar fi Fiscalis, Ajutor umanitar, politica externă și de securitate comună, nu necesită o evaluare a impactului, ci, mai degrabă, o evaluare *ex-ante* sub forma unui document de lucru al serviciilor Comisiei, în conformitate cu cerințele Regulamentului financiar al UE.

Prezenta propunere prevede ca data punerii în aplicare să fie 1 ianuarie 2021 și este prezentată pentru o Uniune cu 27 de state membre, în conformitate cu notificarea de către Regatul Unit a intenției sale de a se retrage din Uniunea Europeană și din Euratom în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, primită de Consiliul European la 29 martie 2017.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

Temeiul juridic pentru prezenta decizie a Consiliului îl reprezintă articolul 47 din Tratatul Euratom. Prezenta decizie constituie actul de bază pentru perioada acoperită de următorul cadru financiar multianual și va constitui temeiul pentru adoptarea deciziilor anuale de finanțare de către Comisie. Aceste decizii vor permite transferul de fonduri către Fusion for Energy în perioada 2021-2027.

Prezenta decizie acoperă, de asemenea, cheltuielile administrative ale Comisiei pentru Fusion for Energy, Organizația ITER, abordarea extinsă și orice alte activități relevante pentru perioada 2021-2027.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

„Fișa financiară legislativă” care însoțește prezenta Propunere de decizie a Consiliului stabilește implicațiile bugetare, precum și resursele umane și administrative necesare pentru punerea sa în aplicare.

5. PLANURILE DE PUNERE ÎN APLICARE ȘI MĂSURILE DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

Se are în vedere continuarea execuției bugetului pentru participarea europeană la ITER prin intermediul unei întreprinderi comune. În 2007, înființarea unei întreprinderi comune în temeiul capitolului 5 din Tratatul Euratom a fost considerată ca fiind cea mai adecvată soluție pentru descărcarea obligațiilor EURATOM față de Organizația ITER, ca urmare a încheierii Acordului ITER de către Euratom. Adecvarea acestei decizii a fost, între timp, confirmată de mai multe analize și evaluări independente.

În conformitate cu articolul 32 din regulamentul său financiar, întreprinderea comună (F4E) elaborează un document de programare care conține programarea multianuală și programarea anuală. Proiectul documentului de programare este transmis Consiliului de administrație al F4E, Comisiei, Parlamentului European și Consiliului, cel târziu la data de 31 ianuarie a fiecărui an. Comisia transmite întreprinderii comune F4E avizul serviciilor sale relevante cu privire la acest document.

Planul global și programul de lucru anual al întreprinderii comune (F4E) precizează calendarul pentru realizarea etapelor principale care acoperă activitățile de achiziții în timpul construirii ITER. F4E prezintă rapoarte periodice organismului său de conducere (Consiliul de administrație, în care Euratom este reprezentată de Comisie) și Consiliului UE cu privire la progresul proiectului.

O întreagă serie de indicatori-cheie de performanță dedicați monitorizării specifice a calendarului și a performanței costurilor au fost introduși în 2017 pentru a se monitoriza mai bine progresele și eficiența F4E în asigurarea contribuției Euratom la proiectul ITER. Consiliului de administrație i se prezintă periodic un raport sub formă de tablou de bord, elaborat pe baza acestor indicatori. Aceștia includ indicatori bazați pe un sistem de gestionare a valorii dobândite (*Earned Value Management*).

La nivelul global al proiectului ITER, Organizația ITER raportează Consiliului ITER pe baza unui tablou de bord similar de indicatori de performanță, inclusiv procentul de finalizare a construcției fizice a primei plasmă. În decembrie 2017, acest indicator a atins 50 % și ar trebui să ajungă la 100 % la realizarea primei plasmă, prevăzută pentru decembrie 2025.

În contextul mecanismelor interne ale Comisiei de management previzional și de monitorizare, se propune utilizarea a doi indicatori care ar trebui să reflecte progresele realizate în cadrul proiectului în direcția atingerii obiectivelor sale generale și specifice. Primul indicator ar fi „procentul de finalizare a construcției ITER” și cel de al doilea - „procentul obligațiilor în natură ale Euratom acoperite de F4E”. Ambii indicatori se vor baza pe datele raportate de Organizația ITER.

Propunerea Comisiei privind cadrul financiar multianual 2021-2027 a stabilit un obiectiv mai ambițios pentru integrarea aspectelor legate de climă în toate programele UE, ținta globală fiind ca 25 % din cheltuielile UE să contribuie la obiectivele din domeniul climei. Contribuția acestui program la realizarea acestei ținte globale va fi monitorizată prin intermediul unui sistem al UE de indicatori privind clima, la un nivel corespunzător de dezagregare, inclusiv prin utilizarea unor metodologii mai precise în cazul în care acestea vor fi disponibile.

Comisia va continua să prezinte anual informații privind creditele de angajament, în contextul proiectului de buget anual.

Pentru a sprijini utilizarea deplină a potențialului ITER de a contribui la obiectivele din domeniul climei, Comisia va încerca să identifice acțiunile relevante pe tot parcursul proceselor de pregătire, punere în aplicare, examinare și evaluare a cheltuielilor.

Comisia va efectua evaluări intermediare și *ex-post* și va comunica concluziile sale Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor. Evaluarea va fi efectuată în conformitate cu punctele 22 și 23 ale Acordului interinstituțional din 13 aprilie 2016⁹, unde cele trei instituții au confirmat faptul că evaluările legislației și ale politicilor existente ar trebui să stea la baza evaluărilor impactului opțiunilor privind viitoarele acțiuni. Evaluarea va examina impactul ITER pe baza indicatorilor/obiectivelor stabilite și va include o analiză detaliată a măsurii în care proiectul s-a dovedit a fi relevant, eficace, eficient, în care oferă o valoare adăugată suficientă la nivelul UE și este coerent cu alte politici ale UE. Evaluarea va include învățămintele anterioare pentru a identifica orice lacune/probleme sau a eventual potențial de îmbunătățire în continuare a acțiunilor sau a rezultatelor lor, precum și pentru a optimiza exploatarea/impactul acestora. În cazul în care evaluarea *ex-post* se efectuează aproape de evaluarea la jumătatea perioadei pentru perioada următoare, cele două evaluări pot fi combinate într-una singură care să acopere o perioadă mai mare.

În plus, în conformitate cu articolul 14 din statutul său, F4E elaborează un raport anual, care detaliază punerea în aplicare a programului de lucru al F4E. Raportul anual este pregătit de directorul F4E, este evaluat de Consiliul de administrație și este trimis de acesta, împreună cu evaluarea aferentă, membrilor, Parlamentului European, Consiliului și Comisiei.

⁹

Acordul interinstituțional dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016; JO L 123, 12.5.2016, p. 1–14.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei 2007/198/Euratom de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 47 alineatele (3) și (4) și articolul 48,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Acordul ITER¹⁰ a fost semnat în noiembrie 2006 de către Euratom, Statele Unite, Federația Rusă, Japonia, China, Coreea de Sud și India. Euratom, care, în conformitate cu Acordul ITER, reprezintă partea-gazdă, a preluat poziția de lider în acest proiect.
- (2) Decizia Consiliului 2007/198/Euratom¹¹ a înființat întreprinderea comună europeană pentru ITER (denumită în continuare „întreprinderea comună”) și pentru dezvoltarea energiei de fuziune în scopul de a contribui, în numele Comunității Europene a Energiei Atomice (denumită în continuare „Euratom”), la Organizația Internațională a Energiei de Fuziune ITER și la activitățile din cadrul abordării extinse desfășurate împreună cu Japonia, precum și în scopul de a pregăti și a coordona un program de activități în vederea construirii unui reactor de fuziune de demonstrație și a instalațiilor conexe.
- (3) Decizia 2007/198/Euratom prevede la articolul 5 că întreprinderea comună are propriul regulament financiar, bazat pe principiile Regulamentului financiar cadru¹², care poate diferi de acesta din urmă acolo unde necesități specifice de funcționare ale întreprinderii comune impun acest lucru și sub rezerva consultării prealabile a Comisiei. Titlul IV din regulamentul financiar al întreprinderii comune reglementează execuția bugetului.
- (4) Decizia 2007/198/Euratom a prevăzut o valoare de referință financiară considerată necesară pentru întreprinderea comună împreună cu valoarea totală orientativă a contribuției Euratom la această sumă, care ar trebui să fie pusă la dispoziție prin intermediul programelor comunitare în materie de cercetare și de formare adoptate în

¹⁰ JO L 358, 16.12.2006, p. 62.

¹¹ Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului din 27 martie 2007 de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe (JO L 90, 30.3.2007, p. 58).

¹² Regulamentul delegat (UE) nr. 1271/2013 al Comisiei din 30 septembrie 2013 privind regulamentul financiar cadru pentru organismele menționate la articolul 208 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 328, 7.12.2013, p. 42).

temeiul articolului 7 din tratat sau prin intermediul oricărei alte decizii adoptate de Consiliu.

- (5) Decizia 2007/198/Euratom a fost modificată prin Decizia 2013/791/Euratom¹³ pentru a permite finanțarea activităților întreprinderii comune Fusion for Energy pe durata cadrului financiar multianual 2014-2020.
- (6) Un nou scenariu de referință pentru proiectul ITER, elaborat ca parte a îmbunătățirilor în gestionarea proiectului a obținut susținerea Consiliului ITER în 2016 și în 2017 și a fost utilizat ulterior la estimarea nevoilor de finanțare ale întreprinderii comune. Calendarul actualizat al noului scenariu de referință prevede realizarea primei plasme în decembrie 2025 și exploatarea la capacitatea maximă în 2035, utilizându-se drept combustibil deuteriu-tritiu. Acest calendar nu include situațiile neprevăzute și, prin urmare, presupune faptul că toate riscurile majore pot fi atenuate.
- (7) La 12 aprilie 2018, Consiliul a reafirmat menținerea angajamentului Euratom în vederea finalizării cu succes a proiectului ITER și a mandatat Comisia să aprobe, în numele Euratom, cu ocazia unei reuniuni a Consiliului ITER la nivel ministerial, noul scenariu de referință pentru proiectul ITER.
- (8) Prezenta decizie va permite sinergii și complementarități cu activitățile de cercetare în domeniul fuziunii finanțate în cadrul programului de cercetare și formare al Euratom. Construirea și exploatarea cu succes a ITER se situează pe drumul critic al foii de parcurs europene a fuziunii, care a fost aprobată de toate părțile interesate de cercetarea privind fuziunea din Europa.
- (9) Parlamentul European și Consiliul au stabilit nivelul maxim al angajamentelor Euratom pentru ITER în contextul cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027 la 6 070 000 000 EUR (la valori actuale).
- (10) Reflectând importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și de a îndeplini obiectivele de dezvoltare durabilă ale Națiunilor Unite, prezenta decizie va integra acțiunile în domeniul climei și va conduce la atingerea țintei globale de 25 % din cheltuielile de la bugetul Uniunii dedicate sprijinirii obiectivelor în domeniul climei. Se preconizează că acțiunile întreprinse în temeiul prezentei decizii vor contribui la obiectivele climatice cu 100 % din pachetul financiar global al prezentei decizii. Pe parcursul punerii în aplicare a prezentei decizii vor fi identificate acțiunile relevante, care vor fi reexamineate în contextul revizuirii deciziei și al evaluării intermediare.
- (11) În conformitate cu dispozițiile de la punctele 22 și 23 din Acordul interinstituțional pentru o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016, este necesar să se evalueze ITER pe baza informațiilor colectate în conformitate cu cerințele de monitorizare specifice, evitându-se totodată reglementarea excesivă și sarcinile administrative excesive. După caz, aceste cerințe pot include indicatori cuantificabili, ca bază pentru evaluarea impactului ITER. Concluziile evaluărilor efectuate de Comisie vor fi transmise Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor. În cazul în care evaluarea *ex-post* și cea intermediară sunt aproape una de alta, cele două evaluări pot fi combinate într-una singură care să acopere perioada corespunzătoare.

¹³

Decizia 2013/791/Euratom a Consiliului din 13 decembrie 2013 de modificare a Deciziei 2007/198/Euratom de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe (JO L 349, 31.12.2013, p. 100).

- (12) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului[1], cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2988/95 al Consiliului[2], cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului[3] și cu Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului [4], interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate prin măsuri proporționale, printre care prevenirea, detectarea, corectarea și investigarea neregulilor și a fraudelor, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit ori utilizate în mod incorect și, atunci când este cazul, prin impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 și cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului pentru a se stabili dacă s-a comis o fraudă, un act de corupție sau orice alte activități ilegale de natură să afecteze interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) poate ancheta și trimite în judecată cazuri de fraudă și alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Uniunii, conform prevederilor Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului[5]. În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde accesul și drepturile necesare Comisiei, OLAF, EPPO și Curții de Conturi Europene (CCE) și să asigure că orice parte terță implicată în execuția fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente.
- (13) Prezenta decizie ar trebui să asigure vizibilitatea finanțării acordate de Comunitate prin informații coerente, eficace și proporționale orientate către mai multe categorii de public, inclusiv mass-media și publicul larg.
- (14) Este necesar să se modifice Decizia 2007/198/Euratom pentru a permite finanțarea activităților întreprinderii comune și a activităților conexe ale Comisiei pentru perioada 2021-2027 din bugetul general al Uniunii Europene.
- (15) Prin urmare, Decizia 2007/198/Euratom ar trebui să fie modificată în consecință,
- ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia 2007/198/Euratom se modifică după cum urmează:

- (1) La articolul 4, alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:
- (3) Contribuția indicativă a Euratom la întreprinderea comună pentru perioada 2021-2027 și cheltuielile de sprijin conexe pentru aceeași perioadă, la care se face trimitere la alineatul (4), se stabilesc la 6 070 000 000 EUR (la valorile curente)¹⁴.
- (2) Se adaugă alineatul (4), cu următorul text:
- „(4) Suma menționată la alineatul (3) poate să acopere și cheltuielile necesare pentru pregătirea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, precum și alte activități și cheltuieli necesare pentru gestionarea și punerea în aplicare a prezentei decizii, inclusiv cheltuieli administrative, precum și evaluarea îndeplinirii obiectivelor sale. Mai mult, suma poate

¹⁴ Având în vedere caracterul specific al activităților desfășurate de întreprinderea comună Fusion for Energy, articolul 86 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii nu se aplică.

acoperi cheltuielile legate de studii, reuniuni de experți, precum și cheltuieli legate de rețelele informatice destinate prelucrării și schimbului de informații, inclusiv instrumentele informatice interne și alte cheltuieli de asistență tehnică și administrativă necesare, legate de gestionarea prezentei decizii.”

(3) Articolul 5b se elimină.

(4) Se introduce următorul articol 5c:

*„Articolul 5c
Evaluare*

1. Evaluările se efectuează în timp util pentru a putea contribui la procesul de luare a deciziilor.
2. Se efectuează o evaluare intermediară odată ce există suficiente informații disponibile cu privire la punerea în aplicare a deciziei în perioada 2021-2027, dar nu mai târziu de 2024.
3. La finalul punerii în aplicare a prezentei decizii, dar nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei indicate la articolul 4, Comisia efectuează o evaluare finală a deciziei.
4. Comisia comunică concluziile evaluărilor, însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.”

(5) Se introduce următorul articol 5d:

*„Articolul 5d
Comunicare, vizibilitate și publicitate*

1. Destinatarii fondurilor Comunității recunosc originea și asigură vizibilitatea finanțării Comunității (în special în cazul promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora), oferind informații coerente, concrete și proporționale adresate unor categorii de public diverse, printre care mass-media și publicul larg.
2. Comisia pune în aplicare acțiuni de informare și comunicare privind prezenta decizie, acțiunile și rezultatele sale. Resursele financiare alocate pentru punerea în aplicare a prezentei decizii contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 1.”

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*

Se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*

FIȘA FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 1.1. Denumirea propunerii/inițiativei
- 1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză (clusterul de programe)
- 1.3. Tipul propunerii/inițiativei
- 1.4. Motivele propunerii/inițiativei
- 1.5. Durata și impactul financiar
- 1.6. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)

2. MĂSURI DE GESTIUNE

- 2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare
- 2.2. Sistemul de gestiune și de control
- 2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.2. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ
 - 3.2.3. Contribuții din partea terților
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FIȘA FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Denumirea propunerii/inițiativei

Decizie a Consiliului de modificare a Deciziei 2007/198/Euratom de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe

1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză (*clusterul de programe*)

1 – Cercetare și inovare

1.3. Propunerea/inițiativa se referă la:

- ☐ o acțiune nouă
- ☐ o acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare¹⁵
- ☒ prelungirea unei acțiuni existente
- ☐ o fuziune sau o redirectionare a uneia sau a mai multor acțiuni către o altă/o nouă acțiune

1.4. Motivele propunerii/inițiativei

1.4.1. Cerința (cerințele) de îndeplinit (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei

Prezenta decizie a Consiliului va permite contribuția de fonduri către întreprinderea comună Fusion for Energy pentru îndeplinirea sarcinilor care i-au fost încredințate. Prezenta decizie va permite Europei să contribuie la construcția ITER în perioada 2021-2027, în cursul căreia proiectul ITER va realiza prima plasmă în 2025. Europa are cea mai mare contribuție la proiect (aproximativ 45% din costurile de construcție), iar impactul prezentei decizii va fi cel mai puternic în Europa, atât pe termen scurt (avantaje pentru industria europeană), cât și pe termen lung (rol de lider în exploatarea comercială a energiei de fuziune).

1.4.2. Valoarea adăugată a intervenției Uniunii (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai buna coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentului punct, „valoarea adăugată a intervenției Uniunii” reprezintă valoarea rezultată din intervenția Uniunii care depășește valoarea ce ar fi fost creată doar prin intervenția statelor membre.

Prezenta inițiativă intră în sfera de competență exclusivă a UE, în conformitate cu articolul 101 din Tratatul Euratom. În consecință, principiul subsidiarității nu se aplică.

ITER reprezintă un proiect unic de pionierat pe termen lung care contribuie major la strategia UE pe termen lung pentru o energie curată, siguranța aprovizionării și competitivitate. Ca atare, în stadiul actual al dezvoltării tehnologice, proiectul nu poate fi realizat prin inițiativa industriei și intervenția publică este justificată. Această investiție oferă atât industriilor europene de înaltă tehnologie, cât și întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) o oportunitate valoroasă de a inova și de a dezvolta

¹⁵

Astfel cum se menționează la articolul 58 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

produse conexe („spin off”) care pot fi exploatate în afara domeniului fuziunii (cum ar fi, în sens larg, sectorul energetic, aviația, sectorul medical și al instrumentelor de înaltă tehnologie).

Deoarece temeiul juridic al ITER este un acord internațional la care Euratom este parte, acțiunea la nivelul UE este mai eficace (mai puțin fragmentată) și mai eficientă (un raport mai bun calitate-preț, economii de scară) și oferă coordonarea acțiunilor (de exemplu, în gestionarea externalităților) în vederea îndeplinirii obligațiilor UE. Punerea în comun a resurselor și a expertizei este esențială pentru construirea ITER și acțiunea UE este deosebit de necesară pentru a se atinge masa critică de resurse și de cunoștințe în diferitele domenii, tehnologii, infrastructuri de cercetare și sectoare industriale necesare pentru construirea acestui proiect de pionierat („first-of-a-kind”). Acest lucru a fost recunoscut în mod explicit în „Documentul de reflecție privind viitorul finanțelor UE” din iunie 2017, care subliniază valoarea adăugată clară atunci când acțiunea la nivelul UE depășește ceea ce s-ar putea realiza prin eforturi naționale. Aceasta include „proiecte mari și tehnologii generice esențiale, cum ar fi [...] ITER, care nu pot fi finanțate decât prin punerea în comun a resurselor la nivelul UE pentru că au nevoi de finanțare foarte ridicate”.

În consecință, acțiunea la nivelul UE produce rezultate pe care cheltuielile naționale necoordonate nu le-ar putea atinge în ceea ce privește o serie de priorități strategice: (i) securitatea aprovizionării; (ii) oportunități pe termen lung de creștere și dezvoltare a științei, tehnologiei și industriei la nivel european, precum și structurarea esenței cercetării și dezvoltării europene; (iii) îmbunătățirea calității și a inovării prin expunerea la mediul concurențial la nivel european și mondial, și (iv) mobilizarea potențialului/puterii de negociere a UE la nivel mondial.

1.4.3. *Învățămintele desprinse din experiențe anterioare similare*

Proiectul Joint European Torus (JET) a demonstrat că atât construirea, cât și exploatarea unei vaste infrastructuri de cercetare în domeniul fuziunii sub coordonarea Euratom sunt eficiente și conduc la maximizarea beneficiilor științifice și industriale. Cu toate acestea, construirea ITER are loc la o scară fără precedent, de aceea este nevoie de o colaborare la nivel mondial pentru care nu există niciun exemplu anterior.

1.4.4. *Compatibilitatea și posibila sinergie cu alte instrumente corespunzătoare*

Prezenta decizie va permite sinergii și complementarități cu activitățile de cercetare în domeniul fuziunii desfășurate în cadrul programului de cercetare și formare al Euratom. Activitățile din domeniul fuziunii desfășurate în acest cadru vor constitui o importantă contribuție științifică la construirea și exploatarea ITER.

1.5. **Durata și impactul financiar**

☒ durată limitată

– ☒ în vigoare de la 1.1.2021 la 31.12.2027

– ☒ Impact financiar din 2021 până în 2027

☐ durată nelimitată

– Punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA,

– urmată de o perioadă de funcționare în regim de croazieră.

1.6. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)¹⁶

- ☐ **Gestiune directă** asigurată de către Comisie
 - ☐ prin intermediul serviciilor sale, inclusiv al personalului din delegațiile Uniunii;
 - ☐ prin intermediul agențiilor executive
- ☐ **Gestiune partajată** cu statele membre
- ☒ **Gestiune indirectă** cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:
 - ☐ țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea;
 - ☐ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);
 - ☐ BEI și Fondului European de Investiții;
 - ☒ organismelor menționate la articolele 70 și 71 din Regulamentul financiar;
 - ☐ organismelor de drept public;
 - ☐ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, în măsura în care prezintă garanții financiare adecvate;
 - ☐ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și care prezintă garanții financiare adecvate;
 - ☐ persoanelor cărora li se încredințează îndeplinirea unor acțiuni specifice în cadrul PESCE, în temeiul titlului V din TUE, identificate în actul de bază relevant.
 - Dacă se indică mai multe moduri de gestiune, a se furniza detalii suplimentare în secțiunea „Observații”.

Observații

Gestionarea va fi realizată de F4E sub supravegherea Comisiei. Comisia reprezintă Euratom în cadrul organismelor de conducere ale organizației ITER (OI) și ale F4E. Euratom furnizează aproximativ 80 % din bugetul necesar întreprinderii comune și, conform statutului actual al F4E, dispune de 5 voturi din 72. F4E este o întreprindere comună instituită în conformitate cu capitolul 5 din Tratatul Euratom. În conformitate cu statutul său, F4E are propria procedură de descărcare bugetară de către Parlamentul European, pe baza unei recomandări din partea Consiliului UE.

¹⁶

Explicațiile privind modurile de gestiune, precum și trimerile la Regulamentul financiar, sunt disponibile pe site-ul BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MĂSURI DE GESTIUNE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare

A se preciza frecvența și condițiile aferente acestor dispoziții.

Prezenta decizie va fi pusă în aplicare de către Comisie și de F4E, care direcționează contribuția Euratom către proiectul ITER și alte activități legate de ITER, cum ar fi activitățile din programul extins de colaborare cu Japonia.

Prezenta decizie prevede o evaluare intermediară și finală a punerii sale în aplicare. Comisia transmite concluziile acestor evaluări, însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor. Comisia, în numele Euratom, ia parte la organismele decizionale ale organizației ITER și ale F4E: 1) Comisia participă la Consiliul ITER și în comitetele instituite de Consiliu; 2) ca membru al F4E, Comisia face parte din Consiliul de administrație și din comitetele instituite de acesta. Aceste structuri de guvernare sunt utilizate pentru monitorizarea progreselor înregistrate în derularea proiectului și a performanței punerii sale în aplicare, pe baza raportării și a comunicării din partea Organizației ITER și, respectiv, a F4E,

În special:

a) În temeiul articolului 6 litera (d) din statutul F4E, Consiliul de administrație al F4E adoptă planul de proiect, programul de lucru, planul de resurse estimat, organigrama și planul privind politica de personal. În conformitate cu articolul 6 litera (e), Consiliul de administrație adoptă, de asemenea, bugetul anual. Trebuie remarcat faptul că aceste documente fac parte din documentul de programare pe care, în conformitate cu articolul 32 din regulamentul său financiar, F4E îl elaborează în fiecare an și pe care trebuie să îl prezinte sub formă de proiect Consiliului de administrație, Comisiei, Parlamentului European și Consiliului, cel târziu la 31 ianuarie. Comisia este invitată să elaboreze un aviz cu privire la acest proiect pe care F4E ar trebui să îl ia în considerare la întocmirea versiunii finale a documentului de programare.

b) În conformitate cu articolul 14 din statut, directorul F4E elaborează un raport anual în care se detaliază punerea în aplicare a programului de lucru al F4E. Consiliul de administrație evaluează raportul și îl trimite, împreună cu evaluarea aferentă, membrilor F4E, Parlamentului European, Consiliului și Comisiei. De asemenea, F4E raportează în fiecare an Consiliului cu privire la progresele realizate în punerea în aplicare a planurilor de limitare a costurilor și de economii, precum și cu privire la performanțele și la gestionarea F4E și cu privire la proiectul ITER. De asemenea, F4E raportează o dată pe an Consiliului cu privire la realizarea activităților programate în bugetul său anual.

c) În perioadele dintre rapoartele oficiale, F4E furnizează la intervale lunare informații cu privire la execuția bugetului său și la progresele înregistrate în legătură cu etapele-cheie stabilite pentru monitorizarea activităților de construcții și achiziții aflate în responsabilitatea F4E.

d) La nivelul monitorizării globale a proiectului, directorul general al Organizației ITER prezintă de două ori pe an Consiliului ITER și comitetului consultativ de management al acestuia un raport privind progresele proiectului, punerea în aplicare a acestuia și punerea în aplicare a planului de acțiune privind gestionarea riscurilor și a costurilor. În perioadele dintre aceste rapoarte, Organizația ITER prezintă rapoarte

la fiecare două luni printr-un set de tablouri de bord care monitorizează execuția bugetară, gestionarea riscurilor, activitățile de achiziții și progresele înregistrate în atingerea obiectivelor de etapă privind componentele-cheie care se află pe drumul critic al proiectului.

2.2. Sistem(e) de gestiune și de control

2.2.1. *Justificarea modului/modurilor de gestiune, a mecanismului/mecanismelor de punere în aplicare a finanțării, a modalităților de plată și a strategiei de control propuse*

Arhitectura de ansamblu a proiectului ITER impune părților contractante să își desfășoare activitatea prin intermediul agențiilor naționale.

Înființarea unei întreprinderi comune în temeiul capitolului 5 din Tratatul Euratom a fost considerată în 2007 ca fiind cea mai adecvată soluție pentru a îndeplini acest rol de agenție internă și pentru a descărca obligațiile Euratom față de Organizația ITER ca urmare a încheierii Acordului ITER. Adecvarea acestei decizii a fost, între timp, confirmată de mai multe analize și evaluări independente.

În temeiul prezentei decizii a Consiliului, în fiecare an Comisia adoptă o decizie de finanțare în scopul transferării fondurilor pentru anul n+1 de la bugetul UE către F4E. F4E trimite solicitări de fonduri atât pentru bugetul său administrativ, cât și pentru cel operațional. Comisia a solicitat justificări pentru fiecare cerere de fonduri aferentă bugetului operațional, îndeosebi o previzionare a lichidităților pentru costurile de funcționare și operaționale, care să acopere perioada din cererea de plată și o situație de trezorerie a întreprinderii comune Fusion for Energy, o referință la angajamentul (angajamentele) bugetare la care se referă plata, o planificare cuprinzătoare pentru fiecare proiect pentru care se efectuează o plată și justificarea corespunzătoare.

Întreprinderea comună dispune de expertiza necesară pentru a efectua verificările *ex-ante* și controalele *ex-post* necesare privind achizițiile publice. Riscurile sunt evaluate periodic, iar progresele înregistrate în ceea ce privește executarea lucrărilor și consumul de resurse sunt monitorizate cu regularitate, în funcție de obiectivele și de indicatorii definiți.

Comisia a dezvoltat o strategie de supraveghere a activităților F4E. Ca parte a acestei strategii, este în curs de negociere un nou acord administrativ care va ține seama de modificările aduse cadrului juridic (statutul F4E a fost modificat în 2015, a fost adoptat un nou regulament financiar al întreprinderii comune; responsabilitatea pentru supervizarea ITER, și, prin urmare, pentru F4E, a fost transferată de la DG RTD la DG ENER). Aceste modificări ale statutului juridic al F4E și partajarea responsabilităților în cadrul Comisiei determină modificări în modul în care F4E interacționează cu Comisia, așa cum este stabilit în Acordul Administrativ cu F4E.

2.2.2. *Informații privind riscurile identificate și sistemul/sistemele de control intern(e) instituite pentru atenuarea lor*

F4E prezintă riscuri inerente legate de performanța sa financiară și operațională din cauza naturii activităților sale (achiziții în natură importante și complexe, care prezintă riscuri tehnice ridicate), precum și din cauza naturii și arhitecturii proiectului de bază (participarea a șapte părți contractante, dezvoltarea celui mai amplu experiment de până acum în domeniul energiei). Pentru a atenua acest risc, au fost instituite măsuri pentru monitorizarea și controlul mai eficient al modului de

funcționare a F4E. Comisia, împreună cu F4E, va identifica în continuare riscurile legate de implementarea acestui proiect, în special în ceea ce privește costurile, și va lua măsurile cele mai potrivite pentru a gestiona și a atenua aceste riscuri.

DG ENER (D4) a elaborat o metodologie cuprinzătoare de evaluare a riscurilor prin crearea unui registru al riscurilor actualizat la fiecare trei luni și a unui plan de gestionare a riscurilor pentru a monitoriza principalele riscuri care ar putea împiedica realizarea primei plasmă în 2025. O astfel de monitorizare a riscurilor ar trebui să conducă la intervenția promptă a Comisiei în caz de amânări depășiri de costuri sau alte evenimente negative care ar putea să întârzie contribuția Euratom.

În 2018, F4E își va revizui cadrul de control intern pentru a ține seama de schimbările intervenite la nivelul Comisiei.

2.2.3. *Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul „costurile controalelor ÷ valoarea fondurilor aferente gestionate”) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere)*

La nivelul Comisiei, costul controalelor aferente supervizării proiectului ITER și a activităților F4E rămâne scăzut în raport cu valoarea fondurilor gestionate. Acest cost a fost estimat la 0,31 % în 2016 și la 0,28 % în 2017, inclusiv costul menținerii unei unități specializate în cadrul DG ENER, supervizarea gestionării și sprijinul primit de la funcții orizontale. Acest cost ar putea crește ușor în anii următori pentru a reflecta un control sporit, o mai bună gestionare a riscurilor și evoluția sarcinilor pe măsură ce proiectul avansează. Riscul de erori asociat cu administrarea contribuției UE la întreprinderea comună este minim.

La nivelul entității delegate, F4E nu a dezvoltat încă o metodologie pentru a efectua evaluarea costurilor și a beneficiilor controalelor sau a nivelului de eroare estimat. Chiar și așa, merită menționat faptul că Curtea de Conturi Europeană a emis întotdeauna o opinie fără rezerve către F4E cu privire la fidelitatea și corectitudinea conturilor și cu privire la regularitatea tranzacțiilor subiacente. Atunci când DG BUDG va furniza o metodologie mai nouă la sfârșitul anului 2018, DG ENER va asigura că F4E efectuează evaluările necesare.

2.3. **Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor**

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate, de exemplu din strategia antifraudă.

Direcția generală a Comisiei responsabilă cu punerea în aplicare a proiectului ITER și cu execuția bugetului este angajată să lupte împotriva fraudei, în conformitate cu Strategia antifraudă a Comisiei, COM(2011)376 din 24 iunie 2011, și cu viitoarea revizuire a strategiei antifraudă.

La nivelul Comisiei, DG ENER dezvoltă și menține propria strategie antifraudă, bazată pe un proces specific de evaluare a riscurilor. Se întreprind măsurile necesare în ceea ce privește sensibilizarea, evaluarea riscurilor, informarea personalului, cooperarea cu entitățile responsabile cu punerea în aplicare și cooperarea cu OLAF. Această strategie este revizuită o dată la 2-3 ani, ultima oară în decembrie 2017.

Responsabilitatea monitorizării administrative a contractelor, a granturilor și a plăților aferente îi revine F4E.

Comisia și F4E țin seama de interesele financiare ale Uniunii Europene, în special în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din

18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene și cu articolul 53 litera (a) din Regulamentul financiar.

F4E elaborează strategii de audit *ex-post* în scopul de a evalua legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente.

De asemenea, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) deține aceleași competențe în ceea ce privește F4E și personalul său ca și în ceea ce privește serviciile Comisiei. Merită menționat că, printre măsurile de prevenire a fraudelor și a neregulilor:

- F4E dispune de un auditor intern care examinează în mod permanent diferitele elemente ale sistemului de control intern;
- sistemul de control intern al F4E este revizuit periodic de către Serviciul de Audit Intern al Comisiei;
- F4E face anual obiectul auditului Curții de Conturi Europene privind fidelitatea și corectitudinea conturilor, precum și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente (venituri și cheltuieli);
- F4E este supusă anual procedurilor de descărcare bugetară ale Parlamentului European și Consiliului UE.

F4E a dezvoltat o strategie antifraudă care a fost aprobată de Consiliul său de administrație în iunie 2015. Obiectivul general este de a se îmbunătăți prevenirea, detectarea și condițiile de investigare a fraudelor și de a se aplica măsuri adecvate de descurajare și despăgubire, cu sancțiuni proporționale și disuasive. Strategia antifraudă a F4E consolidează măsurile de prevenire și gestionare a conflictelor de interese în cadrul F4E și este integrată în cadrul juridic mai larg al F4E de protejare a intereselor UE și de combatere a fraudelor, în conformitate cu prevederile articolelor 5a și 5aa din Decizia 2007/198/Euratom de instituire a întreprinderii F4E.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli propusă (propușe)

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Numărul 1 Piața unică, inovarea și mediul digital	Dif./ Nedif. ¹⁷	din țări AELS ¹⁸	din țări candidate ¹⁹	din țări terțe	în sensul articolului [21 alineatul (2) litera (b)] din Regulamentul financiar
	01 01 04 01 01 04 01 Cheltuieli cu funcționarii și agenții temporari responsabili cu punerea în aplicare a programului ITER 01 01 04 02 Personal extern responsabil cu punerea în aplicare a programului ITER 01 01 04 03 Alte cheltuieli de gestiune pentru programul ITER 01 04 01 04 01 Întreprinderea Comună Europeană pentru ITER – Fusion for Energy (F4E) – Cheltuieli de gestiune administrativă 01 04 02 Întreprinderea Comună Europeană pentru ITER – Fusion for Energy (F4E) – Cheltuieli operaționale	Nedif. Nedif. Nedif. Dif. Dif.	NU	NU	DA	DA

¹⁷ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

¹⁸ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

¹⁹ Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor²⁰

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual²¹	1	Piața unică, inovarea și mediul digital
---	----------	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	După 2027	TOTAL
01 01 04 01 Cheltuieli cu funcționarii și agenții temporari responsabili cu punerea în aplicare a programului ITER	Angajamente = Plăți	(1)	9,257	9,442	9,631	9,824	10,020	10,220	10,425		68,819
01 01 04 02 Personal extern responsabil cu punerea în aplicare a programului ITER	Angajamente = Plăți	(1)	0,314	0,320	0,327	0,333	0,340	0,347	0,354		2,335
01 01 04 03 Alte cheltuieli de gestiune pentru programul ITER	Angajamente = Plăți	(1)	1,500	1,530	1,560	1,592	1,624	1,656	1,689		11,151
01 04 01 Întreprinderea comună europeană pentru ITER – Cheltuieli de gestiune administrativă	Angajamente = Plăți	(1)	65,000	66,000	67,000	69,000	70,000	71,000	73,000		481,000
01 04 02 Întreprinderea Comună Europeană pentru ITER – Fusion for Energy (F4E) – Cheltuieli operaționale	Angajamente	(2)	858,081	690,463	1 024,144	791,024	664,205	842,685	636,093		5 506,695
	Plăți	(3)	209,304	520,061	538,856	647,466	697,841	800,512	811,667	1 280,987	5 506,695
TOTAL credite pentru pachetul	Angajamente	=1+2	934,152	767,755	1 102,662	871,773	746,189	925,908	721,561		6 070,000

²⁰ Este posibil ca totalul să nu corespundă datorită rotunjirii

²¹ Articolul 01 01 04 include asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

financiar al programului	Plăți	=1+3	285,375	597,353	617,374	728,215	779,825	883,735	897,135	1 280,987	6 070,000
---------------------------------	-------	------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------	------------------

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual	7	Administrație publică europeană
--	----------	---------------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>După 2027</i>	TOTAL
Credite operaționale (împărțite în funcție de liniile bugetare enumerate la punctul 3.1)	Angajamente	(1)									
	Plăți	(2)									
Credite cu caracter administrativ finanțate din pachetul financiar al programului ²²	Angajamente = Plăți	(3)									
TOTAL credite pentru pachetul financiar al programului	Angajamente	=1+3									
	Plăți	=2+3									

²² Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

Rubrica din cadrul financiar multianual	7	Administrație publică europeană
--	----------	---------------------------------

milioane EUR (cu trei zecimale)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>După 2027</i>	TOTAL
Resurse umane										
Alte cheltuieli administrative										
TOTAL credite pentru RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)									

milioane EUR (cu trei zecimale)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>După 2027</i>	TOTAL
TOTAL credite în RUBRICILE din cadrul financiar multianual	Angajamente	934,152	767,755	1 102,662	871,773	746,189	925,908	721,561		6 070,000
	Plăți	285,375	597,353	617,374	728,215	779,825	883,735	897,135	1 280,988	6 070,000

3.2.2. Rezumatul impactului estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos:

milioane EUR (cu trei zecimale)

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL
------	------	------	------	------	------	------	------	-------

RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual								
Resurse umane								
Alte cheltuieli administrative								
Subtotal RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual								

în afara RUBRICII 7²³ din cadrul financiar multianual								
Resurse umane	9,571	9,762	9,958	10,157	10,360	10,567	10,779	71,154
Alte cheltuieli de natură administrativă	1,500	1,530	1,560	1,592	1,624	1,656	1,689	11,151
Subtotal în afara RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	11,071	11,292	11,518	11,749	11,984	12,223	12,468	82,305

TOTAL	11,071	11,292	11,518	11,749	11,984	12,223	12,468	82,305
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

²³

Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

3.2.2.1. Necesarul de resurse umane estimat

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane.
- ☐ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimări în echivalent normă întreagă

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)							
La sediu și în reprezentanțele Comisiei							
Delegații							
Cercetare	61	61	61	61	61	61	61
• Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI) - AC, AL, END, INT și JED²⁴							
Rubrica 7							
Finanțare în cadrul RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	- la sediu						
	- în delegații						
Finanțare din pachetul financiar al programului ²⁵	- la sediu						
	- în delegații						
Cercetare	4	4	4	4	4	4	4
Altele (precizați)							
TOTAL							

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare. Numărul de personal necesar pentru întreprinderea comună F4E, inclusiv funcționari, este prezentat la punctul 3.2.2.2.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și agenți temporari	Personalul care lucrează la sediu este responsabil cu definirea și monitorizarea ulterioară a activităților agenției interne de la Barcelona (F4E) și a celor din cadrul proiectului ITER în care Comisia este reprezentant al parteneriatului european.
Personal extern	Personalul care lucrează la sediu este responsabil cu definirea și monitorizarea ulterioară a activităților agenției interne de la Barcelona (F4E) și a celor din cadrul proiectului ITER în care Comisia este reprezentant al parteneriatului european.

3.2.2.2. Necesarul estimat de resurse umane în cadrul F4E

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Personal permanent	51	51	51	51	51	51	51
din care AD	40	40	40	40	40	40	40

²⁴ AC = agent contractual; AL = agent local; END = expert național detașat; INT = personal interimar; JED = expert tânăr în delegații.

²⁵ Subplafonul pentru personal extern acoperit din creditele operaționale (fostele linii „BA”).

din care AST	11	11	11	11	11	11	11
din care AST-SC							
Agenți temporari	229	229	229	221	213	211	211
din care AD	202	202	202	194	186	184	184
din care AST	27	27	27	27	27	27	27
din care AST-SC							
Agenți contractuali	172	172	172	165	159	157	157
Total	452	452	452	437	423	419	419

3.2.2.3 – Întreprinderea comună F4E – defalcare pe grupe de funcții a agenților contractuali în perioada 2021-2027

Agenți contractuali	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Grupa de funcții IV	98	98	98	91	85	83	83
Grupa de funcții III	55	55	55	55	55	55	55
Grupa de funcții II	19	19	19	19	19	19	19
Grupa de funcții I							
Total	172	172	172	165	159	157	157

3.2.3. Contribuții din partea terților

Propunerea/inițiativa:

- ☐ nu prevede cofinanțare din partea terților
- ☒ prevede cofinanțare din partea terților, estimată în cele ce urmează:

Credite în milioane EUR (cu trei zecimale)

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL
A se preciza organismul de co-finanțare ²⁶	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
TOTAL credite cofinanțate	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- ☐ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.
- ☒ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
 - ☐ asupra resurselor proprii
 - ☒ asupra altor venituri

vă rugăm să precizați dacă veniturile sunt alocate unor linii de cheltuieli ☒

milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Impactul propunerii/inițiativei ²⁷						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Articolul 6XXX ²⁸	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Pentru veniturile alocate, a se preciza linia bugetară (liniile bugetare) de cheltuieli afectată (afectate).

Liniile bugetare 01 01 04, 01 04 01 și 01 04 02

Alte observații (de exemplu, metoda/formula utilizată pentru calcularea impactului asupra veniturilor sau orice alte informații).

Nu se cunoaște încă. Depinde de un nou acord care urmează să fie încheiat cu Elveția pentru perioada 2021-2027. În cazul în care se confirmă Brexitul și Regatul Unit rămâne un partener al programului ITER, contribuția sa eventuală ar trebui, de asemenea, să fie înregistrată ca venituri alocate (din țări terțe).

²⁶ În plus față de finanțarea de la bugetul UE, Franța, ca țară-gazdă a proiectului, contribuie în prezent în mod direct la bugetul F4E cu aproximativ 20 % din contribuția Euratom. Mai mult, în fiecare an, membrii F4E plătesc o cotizație în cadrul întreprinderii comune. Aceste venituri de cofinanțare sunt înregistrate direct în conturile întreprinderii comune F4E și nu sunt incluse în veniturile și cheltuielile bugetului UE.

²⁷ În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sume brute după deducerea unei cote de 20 % pentru costuri de colectare.

²⁸ Elveția și, eventual, Regatul Unit

